

ประกาศกรมเจ้าท่า

ที่ ๑๑๑/๒๕๖๐

เรื่อง การจัดอัตรากำลังสำหรับเรือเดินทะเล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการจัดอัตรากำลังสำหรับเรือเดินทะเลในแต่ละประเภทและขนาดอธิบดีกรมเจ้าท่าจึงประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การจัดอัตรากำลังสำหรับเรือเดินทะเลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดอัตรากำลัง ต้องกระทำเพื่อให้แน่ใจว่าคนประจำเรือ มีระดับตำแหน่ง และจำนวนที่เหมาะสม และเพียงพอต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน รวมถึงการป้องกันมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล

(๒) การจัดอัตรากำลังขั้นต่ำเพื่อความปลอดภัย ให้คำนึงถึง

- (ก) ขนาดและประเภทของเรือ
- (ข) จำนวน ขนาด และชนิดของเครื่องจักรขับเคลื่อนและเครื่องจักรช่วย
- (ค) ระดับของการควบคุมอัตโนมัติบนเรือ
- (ง) โครงสร้างและอุปกรณ์ประจำเรือ
- (จ) วิธีการบำรุงรักษาเรือ
- (ฉ) ลักษณะและรูปแบบของสินค้า
- (ช) ความถี่ของการเข้าเมืองท่า ระยะทาง และเส้นทางเดินเรือ
- (ซ) เขตการเดินเรือ และลักษณะการปฏิบัติงานของเรือ
- (ฌ) การฝึกอบรมบนเรือ
- (ญ) ระดับของการสนับสนุนจากบริษัทบริหารเรือ
- (ฎ) ข้อกำหนดว่าด้วยจำนวนชั่วโมงการทำงานและพักผ่อน และ
- (ฏ) มาตรการตามแผนรักษาความปลอดภัยประจำเรือ

(๓) การจัดอัตรากำลังขั้นต่ำเพื่อความปลอดภัย ให้พิจารณาถึงการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบของคนประจำเรือ ซึ่งประกอบด้วย

(ก) การเดินเรือ ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผนการเดินเรือ เข้ายามเดินเรือ ตามข้อกำหนดของอนุสัญญาและกฎหมายการควบคุมและบังคับเรือในทุกสภาวะการณ์ และการเทียบท่าและออกจากท่าอย่างปลอดภัย กรณีเรือที่มีขนาดเกินกว่า ๓,๐๐๐ ตันกรอสส์ ไม่ควรให้นายเรือเข้ายามในระบบเข้ายามสามผลัด

(ข) การจัดการและจัดเก็บสินค้า ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบ ในการวางแผน ตรวจสอบ และตรวจสอบความปลอดภัยในการบรรจุ การจัดเก็บ การดูแลสินค้า ในระหว่างเดินทาง รวมถึงการขนถ่ายสินค้า

(ค) การปฏิบัติงานของเรือและการดูแลบุคคลทั้งหมดบนเรือ ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยของบุคคลบนเรือ ดูแลรักษาอุปกรณ์ช่วยชีวิต อุปกรณ์ดับเพลิง และระบบความปลอดภัยให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ ตรวจสอบและรักษาการผนึกน้ำของเรือ ปฏิบัติการรวมพลและเคลื่อนย้ายบุคคลในกรณีฉุกเฉิน ดำเนินการป้องกันมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล ดูแลทางการแพทย์บนเรือ และบริหารจัดการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและการรักษาความปลอดภัยของเรือ

(ง) งานวิศวกรรมเรือ ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้งาน ตรวจสอบเครื่องจักรขับเคลื่อนและเครื่องจักรช่วยของเรือ ประเมินประสิทธิภาพของเครื่องจักรเข้ายาม ฝ่ายช่างกล ควบคุมและปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับน้ำมันใช้การและน้ำอับเฉา บำรุงรักษาเครื่องจักร ระบบการใช้งานต่าง ๆ ของเรือกรณีเรือที่มีขนาดกำลังขับเคลื่อนเกินกว่า ๓,๐๐๐ กิโลวัตต์ ไม่ควรให้ ต้นกลเข้ายามในระบบเข้ายามสามผลัด

(จ) งานวิศวกรรมควบคุม อิเล็กทรอนิกส์ และไฟฟ้า ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้งานอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์

(ฉ) การติดต่อสื่อสารทางวิทยุ ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบ ในการส่งและรับข้อมูลข่าวสารโดยใช้อุปกรณ์วิทยุประจำเรือ การเข้ายามวิทยุ และดำเนินการให้สามารถ ใช้งานวิทยุได้ในกรณีฉุกเฉิน

(ช) การบำรุงรักษาและซ่อมทำ ประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบ ในการบำรุงรักษาและซ่อมทำเรือ เครื่องจักร อุปกรณ์และระบบ ตามแผนการบำรุงรักษาและซ่อมทำ

(ซ) การจัดการความปลอดภัยของเรือ และการป้องกันมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล ในขณะที่เรือไม่ได้เดินทาง

(ณ) การรักษามาตรฐานด้านสุขอนามัยและความสะอาดในเรือ

(ญ) การจัดหาอาหารและน้ำดื่มสำหรับบุคคลบนเรือ

ข้อ ๓ ในการจัดอัตรากำลังขั้นต่ำเพื่อความปลอดภัยให้พิจารณาตามแนวทางที่ให้ไว้ ดังนี้

(๑) ฝ่ายเดินเรือ

ประเภทเรือ	ขนาดตันกรอสส์	จำนวน (คน)					
		นายเรือ	ต้นเรือ	นายประจำเรือ	ลูกเรือ ชำนาญงาน	ลูกเรือ เข้ายาม	ลูกเรือ
กลเดินทะเลใกล้ฝั่ง	ต่ำกว่า ๕๐๐	๑	๑	๑	๑*		
	ตั้งแต่ ๕๐๐ ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐	๑	๑	๑	๒*		๑
	ตั้งแต่ ๓,๐๐๐ ขึ้นไป	๑	๑	๑	๓*		

ประเภทเรือ	ขนาดตันกรอสส์	จำนวน (คน)					
		นายเรือ	ตันเรือ	นายประจำเรือ	ลูกเรือ ชำนาญงาน	ลูกเรือ เข้ายาม	ลูกเรือ
กลเดินทะเล ระหว่างประเทศ	ต่ำกว่า ๕๐๐	๑	๑	๑	๑*		
	ตั้งแต่ ๕๐๐ ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐	๑	๑	๑	๒*		๑
	ตั้งแต่ ๓,๐๐๐ ขึ้นไป	๑	๑	๑	๓*		

* หมายถึง สามารถกำหนดให้มีตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือทั้งสองตำแหน่งได้ แต่ต้องมีจำนวนรวมไม่น้อยกว่าตัวเลขที่ระบุไว้

(๒) ฝ่ายช่างกล

ประเภทเรือ	ขนาดกำลังขับเคลื่อน (กิโลวัตต์)	จำนวน (คน)					
		ตันกล	รอง ตันกล	นาย ช่างกล	ลูกเรือชำนาญงาน	ลูกเรือ เข้ายาม	ลูกเรือ
กลเดินทะเล ใกล้ฝั่ง	ต่ำกว่า ๗๕๐	๑	๑	๑	๑*		
	ตั้งแต่ ๗๕๐ ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐	๑	๑	๑	๒*		๑
	ตั้งแต่ ๓,๐๐๐ ขึ้นไป	๑	๑	๑	๓*		
กลเดินทะเล ระหว่างประเทศ	ต่ำกว่า ๗๕๐	๑	๑	๑	๑*		
	ตั้งแต่ ๗๕๐ ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐	๑	๑	๑	๒*		๑
	ตั้งแต่ ๓,๐๐๐ ขึ้นไป	๑	๑	๑	๓*		

* หมายถึง สามารถกำหนดให้มีตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือ ทั้งสองตำแหน่งได้ แต่ต้องมีจำนวนรวมไม่น้อยกว่าตัวเลขที่ระบุไว้

สำหรับเรือที่มีระบบกำลังไฟฟ้าแรงดันสูง (High Voltage) ขนาดเกินกว่า ๑,๐๐๐ โวลต์ ควรมีตำแหน่งนายช่างอิเล็กทรอนิกส์หรือลูกเรืออิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อย ๑ คน หรือในระหว่างที่ยังไม่มีตำแหน่งดังกล่าวอาจกำหนดให้ผู้ทำการในตำแหน่ง นายช่างกล ทำการแทนได้เป็นการชั่วคราว

(๓) เจ้าหน้าที่วิทยุ

ประเภทเรือ	พื้นที่ทะเล Sea Area	จำนวน (คน)	
		GMDSS General Operator Certificate (GOC)	GMDSS Restricted Operator Certificate (ROC)
กลเดินทะเลใกล้ฝั่ง/ กลเดินทะเลระหว่างประเทศ	เอ๑ และ เอ๒	๑	
	เอ๑ และ เอ๒ และ เอ๓	*๒	

* หมายถึง หากบนเรือมีเจ้าหน้าที่ถือประกาศนียบัตร GOC ๑ ราย และทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะแล้ว ผู้ถือประกาศนียบัตร GOC อีกรายหนึ่งอาจยกเว้นไม่ต้องมีได้

(๔) แพทย์ประจำเรือ จำนวนอย่างน้อย ๑ ราย สำหรับเรือกลเดินทะเลไกลฝั่งและเรือกลเดินทะเลระหว่างประเทศที่มีจำนวนคนทั้งหมดบนเรือต่อลำนั้นตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไปและมีช่วงเวลาเดินทางแต่ละครั้งนานกว่าสามวัน

(๕) คนครัวต้องมีใบประกาศนียบัตรจากกรมเจ้าท่า หรือคนประจำเรือที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานในแผนกจัดหาอาหารต้องมีใบผ่านการฝึกอบรมจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจำนวนอย่างน้อย ๑ ราย

ข้อ ๔ เจ้าของเรือหรือตัวแทนต้องประเมินจำนวนและตำแหน่งของคนประจำเรือ และจัดทำข้อเสนอการจัตอัตรากำลังเพื่อการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย โดยต้องแน่ใจว่า

(๑) การเข้ายามสามารถกระทำได้ตามมาตรฐาน และคนประจำเรือสามารถพักผ่อนได้อย่างเพียงพอ

(๒) คนประจำเรือต้องไม่ถูกกำหนดให้มีชั่วโมงการทำงานเกินกว่าระดับที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของเรือ

ข้อ ๕ เจ้าของเรือหรือตัวแทนต้องจัดทำข้อเสนอการจัตอัตรากำลังคนประจำเรือ และเสนอต่อสำนักมาตรฐานเรือ กรมเจ้าท่า เพื่อพิจารณาก่อนการออกไปสำคัญรับรองจำนวนคนประจำเรือขั้นต่ำเพื่อความปลอดภัย

ข้อ ๖ กรณีเรือที่จะต่อขึ้นใหม่ ให้เจ้าของเรือหรือตัวแทนหารือกับสำนักมาตรฐานเรือ กรมเจ้าท่า ในการจัดทำข้อเสนอการจัตอัตรากำลังคนประจำเรือตั้งแต่ในขั้นตอนการออกแบบ

ข้อ ๗ สำนักมาตรฐานเรือ กรมเจ้าท่า อาจขอให้แก้ไขการจัตอัตรากำลังคนประจำเรือ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการจัตอัตรากำลังคนประจำเรือเพื่อความปลอดภัยได้ และกรณีมีการเปลี่ยนแปลงเขตการเดินเรืออุปกรณ์หรือโครงสร้างเรือที่กระทบต่ออัตรากำลังคนประจำเรือ ให้เจ้าของเรือหรือตัวแทนยื่นข้อเสนอการจัตอัตรากำลังคนประจำเรือเพื่อพิจารณาออกไปสำคัญรับรองจำนวนคนประจำเรือขั้นต่ำเพื่อความปลอดภัยฉบับใหม่

ข้อ ๘ กรณีเรือส่งกำลังบำรุงนอกชายฝั่ง ซึ่งมีลักษณะและสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างไปจากเรือโดยทั่วไป เจ้าของเรือหรือตัวแทน ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในเรื่องจำนวนชั่วโมงการทำงานตามมาตรฐานและต้องจัตอัตรากำลังคนประจำเรือให้เหมาะสมสอดคล้องกัน

ข้อ ๙ กรณีเรือบรรทุกคนโดยสาร เจ้าของเรือหรือตัวแทนต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการจัตอัตรากำลังคนประจำเรือเพื่อรองรับจัดการกลุ่มคนโดยสารในภาวะวิกฤติ รวมทั้งจำนวนคนประจำเรือที่ต้องรับผิดชอบเรือชูชีพและอุปกรณ์ชูชีพให้เหมาะสมสอดคล้องกัน

ข้อ ๑๐ เจ้าของเรือหรือตัวแทน อาจจัดอัตราค่าจ้างคนประจำเรือให้แตกต่างไปจากประกาศนี้ได้ หากพิสูจน์ได้ว่าเรือนั้นมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือมีลักษณะใดที่เป็นพิเศษโดยเฉพาะ และต้องทำให้เป็นที่ประจักษ์ว่า การจัดอัตราค่าจ้างคนประจำเรือนั้นมีระดับความปลอดภัยเทียบเท่ากับที่ได้ประกาศไว้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ศรศักดิ์ แสนสมบัติ

อธิบดีกรมเจ้าท่า